

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 53/04-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. apríla 2004 v senáte zloženom z predsedu Alexandra Bröstla, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Jána Mazáka v konaní o sťažnosti M. K. a A. K., obaja bytom L. W., Poľská republika, zastúpených advokátom JUDr. P. V., N., vo veci porušenia ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48. ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 87/99 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. K. a A. K. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 87/99 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Martin prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 87/99 konal bez zbytočných prietáhov.

3. M. K. priznáva finančné zadost'učinenie vo výške 25 000 Sk (slovom dvadsaťpäťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Martin povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. A. K. priznáva finančné zadost'učinenie vo výške 25 000 Sk (slovom dvadsaťpäťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Martin povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Okresný súd Martin je povinný uhradiť M. K. a A. K. trovy konania vo výške 15 260 Sk (slovom pätnásťtisícdivestošesťdesiat slovenských korún) na účet advokáta JUDr. P. V., N., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 2. februára 2004 doručené podanie M. K. a A. K. (ďalej len „sťažovatelia“), obaja bytom L. W., Poľská republika P. r., zastúpených advokátom JUDr. P. V., N., označené ako „Sťažnosť“. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že jej predmetom sú zbytočné prieťahy v konaní Okresného súdu Martin (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 10 C 87/99 o žalobe sťažovateľov (ako poškodených) o náhradu škody v zmysle § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka v súvislosti s dopravnou nehodou z 29. augusta 1998 proti odporcovi v 1. rade Ing. M. R. a odporcovi v 2. rade Čokoládovny – Slovakia, s. r. o., Senica. Za zavinenie dopravnej nehody bol odporca v 1. rade uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 2 Trestného zákona rozsudkom okresného súdu sp. zn. 2 T 62/98 z 31. marca 1999.

Sťažovatelia ďalej v sťažnosti uviedli, že žalobu o náhradu škody podali okresnému súdu 26. júla 1999, ako aj tieto ďalšie skutočnosti:

„Okresný súd v Martine ako vecne a miestne príslušný súd na prejednanie veci, vo veci ustanovil sudkyňu JUDr. M. G. Uznesením Okresného súdu Martin č. k. 10 C 87/99 zo dňa 19. 11. 1999 bola JUDr. M. G. vylúčená z pojednávania a rozhodnutia veci.

Vo veci Okresný súd v Martine od podania žaloby t. j. od 26. 07. 1999 do dnešného dňa nevytýčil ani jeden termín pojednávania. Napriek viacerým písomným žiadostiam o vytýčenie termínu pojednávania a urgenciám sťažovateľa na nečinnosť súdu, súd do dnešného dňa nevytýčil vo veci pojednávanie a ani do dnešného dňa nám nezaslal oznámenie vzhľadom k čomu sa vo veci nekoná.

...Dňa 18. 08. 2000 sme Okresnému súdu Martin zaslali celú zdravotnú dokumentáciu M. K. a jeho manželky A. v súvislosti s utrpenými zraneniami.

Okresný súd Martin si od nás vyžiadal pre účely znaleckého dokazovania doklady ako obodovanie bolestného a sťaženie spoločenského uplatnenia. Avšak listom zo dňa 18. 08. 2000 sme oznámili Okresnému súdu Martin, že uvedené listiny nemôžeme súdu zaslať, nakoľko Fakultná nemocnica ako aj Nemocnica s poliklinikou Žilina, kde boli sťažovatelia ošetrení, vydá takéto dokumenty len súdu. Zo spisu... však je známe, že Okresný súd Martin si od Fakultnej nemocnice požadovaný posudok o bolestnom nevyžiadal a ani do dnešného dňa neurčil znalca pre vyčíslenie bodového hodnotenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia z príslušnej dokumentácie.“

Sťažovatelia požadujú priznanie finančného zadosťučinenia v sume 300 000 Sk, ktorá „predstavuje náhradu škody za zničenie a poškodenie vecí prevážaných v motorovom vozidle navrhovateľa a čiastku za bolestné navrhovateľa pána K. a bolestné pani K., ktorá je trvalo invalidná a priemernú mesačnú rentu do budúcnosti do 65 roku veku ako rozdiel medzi priemerným invalidným dôchodkom“.

Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Základné právo sťažovateľa M. K. a manželka A., rod. L., obaja bytom L. W., Poľská republika, podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prieťahov Okresným súdom v Martine v konaní č. k. 10 C 87/99 porušené bolo.

2. *Sťažovateľom sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 300.000,- Sk proti Slovenskej republike, a to do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.*

3. *Sťažovateľovi sa priznávajú trovy konania a trovy právneho zastúpenia vo výške 18.552,- Sk proti Slovenskej republike do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.*“

Ústavný súd sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval 24. februára 2004 a uznesením č. k. II. ÚS 53/04-9 ju prijal na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľov a predsedníčku okresného súdu, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie. Predsedníčku okresného súdu zároveň ústavný súd vyzval, aby sa vyjadrila k sťažnosti a jej prijatiu na ďalšie konanie.

Právny zástupca sťažovateľov a predsedníčka okresného súdu ústavnému súdu oznámili, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Predsedníčka okresného súdu zaslala ústavnému súdu vyjadrenie k sťažnosti (Spr 2010/04 z 22. marca 2004, doručené 5. apríla 2004), v ktorom okrem iného uviedla:

„1. Vo veci sp. zn. 10 C 87/99 uvádzam nasledovnú chronológiu úkonov súdu a účastníkov (úkony súdu sú zvýraznené):

- *13. 8 1999 – žaloba M. K. a manželky A. K. rod. L., obaja Poľská republika, proti žalovaným v rade 1. Ing. M. R., M., v rade 2. Čokoládovny Slovakia s. r. o. Senica o náhrade škody, došla na súd*
- *23. 9. 1999 – zákonná sudkyňa JUDr. M. G. predložila vec na rozhodnutie o jej zaujatosti – vylúčení Krajskému súdu Žilina*
- *19. 11. 1999 – Krajský súd Žilina uznesením 7 Nc 387/99 vylúčil JUDr. G. z prejednávania a rozhodovania veci*
- *25. 1. 2000 – spis došiel na Okresný súd Martin*
- *--- predseda súdu prideliť vec sudkyňi JUDr. M. I. (nezistený dátum)*

- 7. 2. 2000 – sudca dal pokyn na pripojenie spisu zn. 2 T 62/98 a zabezpečenie zdravotnej dokumentácie a ďalších dokladov a na doručenie žaloby na vyjadrenie žalovaným 1., 2.
- 7. 2. 2000 – Veľvyslanectvo Poľskej republiky v Bratislave požiadalo o informáciu o stave súdneho konania
- 7. 2. 2000 – súd žiadal o vyjadrenie tiež Slovenskú poisťovňu a. s.
- 17. 2. 2000 – zistené z oddelenia T, že žalovaný v rade 1. bol právoplatne odsúdený (27. 10. 1999) a požiadal o odklad výkonu trestu
- 23. 2. 2000 – žalovaný v rade 1. podal vo veci vyjadrenie
- 7. 3. 2000 – žalovaný v rade 2. podal vo veci vyjadrenie
- 21. 3. 2000 – Slovenská poisťovňa a. s. podala vo veci vyjadrenie
- 14. 4. 2000 – sudca vyzval právneho zástupcu žalobcov na doloženie znaleckého posudku, vyčíslenie nárokov a odstránenie nedostatkov plnomocenstva – do 10 dní
- 21. 8. 2000 – právny zástupca žalobcov doručil súdu podanie z 18. 8. 2000, plnú moc a zdravotnú dokumentáciu
- 25. 8. 2000 – sudca dal pripojiť spis zn. 2 T 62/98
- 16. 11. 2000 – sudca zaslal podanú dokumentáciu právnenému zástupcovi žalobcov späť na zabezpečenie prekladu do jazyka slovenského
- 17. 1. 2001 – súdna kancelária predložila spis sudcovi – po zistení, že preklad dokumentov nebol doložený, spis sudca dal predložiť na 28. 2. 2001
- 2. 3. 2001 – súdna kancelária predložila spis sudcovi – po zistení, že preklad dokumentov nebol doložený spis sudca dal predložiť na 30. 4. 2001
- 24. 5. 2001 – súdna kancelária predložila spis sudcovi – po zistení, že preklad dokumentov nebol doložený spis sudca dal predložiť na 1. 8. 2001
- 1. 8. 2001 – súdna kancelária predložila spis sudcovi
- 22. 11. 2001 – sudca vyzval právneho zástupcu žalobcu, aby do 15 dní súdu oznámil, v akom štádiu sa nachádza uplatnenie náhrady škody od Slovenskej poisťovne a. s.
- 8. 2. 2002 – súdna kancelária predložila spis sudcovi – po zistení, že odpoveď na výzvu nedošla, sudca dal spis na kalendár 1. 3. 2002
- 5. 3. 2002 – súdna kancelária predložila spis sudcovi – po zistení, že odpoveď na výzvu nedošla, sudca dal spis na kalendár 30. 4. 2002

- 2. 5. 2002 – súdna kancelária predložila spis sudcovi
- 21. 2. 2003 – právny zástupca žalobcov doručil súdu urgenciu konania vo veci a nariadenia pojednávania
- 11. 3. 2003 – sudca upozornil právneho zástupcu žalobcov na nedostatok súčinnosti a opakovane ho vyzval, aby pre účely znaleckého dokazovania v lehote do 30 dní súdu doložil doklady – obodovanie bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a celú zdravotnú dokumentáciu
- 23. 7. 2003 – právny zástupca žalobcov študoval spis
- 19. 3. 2003 – právny zástupca žalobcov v prílohe listu zo 17. 3. 2003 doručil súdu kópiu zdravotnej dokumentácie žalobkyne v rade 2. i s jej úradným prekladom z jazyka poľského do jazyka slovenského, o vyžiadanie obodovania bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia požiadal súd
- 26. 1. 2004 – sudca dal pokyn na 1) vypracovanie uznesenia o ustanovení znalca z odboru zdravotníctva, 2) o pribratí vedľajšieho účastníka po tom, čo právny zástupca žalobcov upresní jeho označenie, 3) opakovanú výzvu na doloženie podkladov pre ustálenie mesačnej renty s konštatovaním, že bez doloženia týchto dokladov je žaloba nedostatočná a preto nebolo možné nariadiť pojednávanie
- 30. 1. 2004 – právny zástupca žalobcov v podaní 23. 1. 2004 upresnil označenie účastníkov
- 5. 2. 2004 – súd uznesením 10 C 87/99-91 nariadil znalecké dokazovanie z odboru zdravotníctvo
- 5. 2. 2004 – súd vyzval právneho zástupcu žalobcov na upresnenie označenia vedľajšieho účastníka, na doloženie dokladov k návrhu na platenie renty
- 11. 2. 2004 – pod zn. Spr 177/04, Spr 1540/03 súd informoval o stave konania Veľvyslanectvo poľskej republiky v SR a právneho zástupcu žalobcov
- 13. 2. 2004 – právny zástupca žalobcov doručil súdu úpravu označenia vedľajšieho účastníka a požiadal o predĺženie lehoty na doloženie listinných dôkazov a ich prekladu do jazyka slovenského (k výpočtu renty) do 20. 3. 2004
- 16. 2. 2004 – súdu došlo odvolanie žalovaného v rade 2. voči uzneseniu o nariadení znaleckého dokazovania vo výroku o povinnosti zloženia preddavku na trovy dôkazu

- 25. 2. 2004 – súd zaslal odvolanie žalovaného v rade 2. na vyjadrenie ostatným účastníkom
- 3. 3. 2004 – došla záloha na účet súdu – preddavok na trovy dôkazu od žalovaného v rade 1.
- 12. 3. 2004 – právny zástupca žalobcov sa vyjadril k podanému odvolaniu žalovaného v rade 2.
- 12. 3. 2004 – právny zástupca žalobcov doručil súdu zmenu žaloby (zvýšenie násobku odškodnenia bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia) a výpočet straty na zárobku a renty a doručil preklad listinných dôkazov o výške príjmov žalobcov v rozhodnom období.

2. Na základe uvedenej chronológie úkonov pripúšťam, že v konaní došlo k prietahom, v podstatnej miere nie však vinou súdu. Poukazujem na nedostatočne zdokladovanú a formulovanú žalobu, na nerešpektovanie výziev súdu a stanovených sudcovských lehôt právnym zástupcom žalobcu. Ten napr. až 13. 2. 2004 správne označil vedľajšieho účastníka, do 20. 3. 2004 žiadal sám o predĺženie lehoty na doloženie listinných dôkazov relevantných pre výpočet renty a náhrady škody za stratu na zárobku. I z prehľadu predsedu súdu konštatujem, že v takom prípade – pri nedostatkoch žaloby a dôkazov stanovenie pojednávania by bolo neefektívne a formálne. Nie je pravdivé tvrdenie sťažovateľov o tom, že Okresný súd Martin ich neinformoval o dôvode „nekonania“ vo veci – čo sťažovatelia zjavne spájajú len s nenariadením pojednávania. Poukazujem v tejto súvislosti na list súdu adresovaný právnemu zástupcovi žalobcov zo dňa 14. 4. 2000 (č. l. 23 spisu) a najmä z 11. 3. 2003 (č. l. 30 spisu), žalobcovia boli tiež nepriamo informovaní informáciou súdu z 11. 2. 2004 poskytnutou Veľvyslanectvu Poľskej republiky. Znalecké dokazovanie z odboru zdravotníctva bolo súdom nariadené uznesením z 5. 2. 2004 potom, ako žalobcovia súdu doložili potrebnú zdravotnú dokumentáciu. Súd v uznesení formuloval o. i. i úlohu – vyjadriť sa k primeranosti nárokov žalobcu v rade 2. na 8-násobné zvýšenie vyčísleného odškodnenia za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. No právny zástupca žalobcov až v podaní z 10. 3. 2004, ktoré súdu došlo 12. 3. 2004, rozšíril tento návrh na 50-násobok, čo pre súd znamená ďalšiu komplikáciu procesne zdržujúcu rozhodnutie vo veci samej.

Pokiaľ došlo medzi jednotlivými úkonmi súdu k uplynutiu doby väčšej než je primeraná, napr. medzi rozhodnutím nadriadeného súdu (19. 11. 1999) do vrátenia spisu Okresnému súdu Martin (21. 1. 2000), súvisí to tiež s nadmerným zaťažením súdu a sudcov. Osobitne na Okresnom súde Martin najmenej od 1. 1. 1997 do 12. 2. 2004 chýbal výrazný počet sudcov (obsadenosť kolísala od 50 – 70 %). Napriek tomu, že s ohľadom na existujúcu judikatúru Ústavného súdu SR, nebude možné pri posudzovaní opodstatnenosti predmetnej ústavnej sťažnosti na tieto objektívne okolnosti prihliadnuť, pre úplné vyjadrenie k sťažnosti je potrebné zmieniť i možné príčiny vzniku časti prietahov vo veci.

Z uvedených dôvodov považujeme predmetnú ústavnú sťažnosť za opodstatnenú len čiastočne vo vzťahu k tvrdenému porušeniu základných práv sťažovateľov v zmysle čl. 48 ods. 2) Ústavy SR súdom. Za úplne nezodpovedajúci a neprimeraný tejto situácii považujeme návrh sťažovateľov na finančné zadosťučinenie vo výške 300.000.- Sk a pravidelnej renty. Zadosťučinenie, ktoré je možné pri konštatovaní prietahov v súdnom konaní od štátu žiadať, nemá nahrádzať žalovaný návrh v namietanom súdnom konaní a nemá plniť funkciu odškodnenia, ale byť zadosťučinením a to v primeranej výške. Vzhľadom na prevažný podiel samotných sťažovateľov na prípadnom vzniku prietahov spočívajúci v nedostatočnom a oneskorenom poskytnutí súčinnosti účastníka konania, pri zvažovaní priznania prípadného finančného zadosťučinenia ako primeraná sa v danom prípade javí hranica nepresahujúca 5.000.- Sk.“

II.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhali vyslovenia porušenia svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (II. ÚS 61/98), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným... rozhodnutím. Nepostačuje, že štátny orgán vo veci koná“

(II. ÚS 26/95). „K vytvoreniu stavu právnej istoty preto dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu“ (I. ÚS 10/98).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (I. ÚS 70/98, II. ÚS 74/97, II. ÚS 813/00) zohľadňuje tri kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria súd považuje aj povahu prejednávanej veci.

S použitím uvedených kritérií ústavný súd preskúmal priebeh konania pred okresným súdom a dospel k týmto záverom:

1. Pokiaľ ide o právnu zložitosť veci, ústavný súd konštatoval, že ide o konanie o žalobe o náhradu škody v zmysle § 427 a nasl. Občianskeho zákonníka z titulu bolestného žalobcovi v prvom rade a z titulu bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia a o priznanie renty žalobkyni v druhom rade. Vec nemožno považovať za právne zložitú aj vzhľadom na to, že tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti prvostupňových súdov. K faktickej stránke veci možno uviesť, že (s prihliadnutím na rozsah zdravotnej dokumentácie a na znalecké posúdenie primeranosti nárokov) nedosahuje rozmer, ktorý by oprávňoval posúdiť ju ako zložitú. Povaha veci si pritom vyžaduje určitú rýchlosť konania.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov ako účastníkov konania pred okresným súdom, ústavný súd zistil, že sťažovatelia, resp ich právny zástupca čiastočne prispeli nedostatočnou súčinnosťou k celkovej dĺžke konania. Ústavný súd konštatoval, že právny zástupca sťažovateľov viackrát reagoval na výzvy okresného súdu na predloženie listinných dôkazov oneskorene (napr. na výzvu zo 14. apríla 2000 na zaslanie požadovaných dôkazov v lehote 10 dní reagoval 21. augusta 2000) alebo až po urgencii okresného súdu (napr. výzvu zo 16. novembra 2000 na zabezpečenie prekladu príslušnej dokumentácie do slovenského jazyka splnil po upozornení až 19. marca 2003).

3. Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup samotného okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 87/99.

Namietané konanie začalo na základe návrhu sťažovateľov na náhradu škody doručeného okresnému súdu 13. augusta 1999. Ústavný súd zistil dlhšie obdobia nečinnosti okresného súdu v období od 22. novembra 2000 do 22. novembra 2001, od 22. novembra 2001 do 11. marca 2003 a od 11. marca 2003 do 26. januára 2004. Okresný súd v týchto obdobiach čakal na odpoveď na výzvu adresovanú právnomu zástupcovi sťažovateľov, pričom však nevyužil dostupné procesné prostriedky na zabezpečenie potrebnej súčinnosti zo strany sťažovateľov (žalobcov) a jeho konanie v týchto obdobiach ústavný súd posúdil ako neefektívne, ako také, ktoré nesmeruje k rozhodnutiu vo veci samej. Vo veci sa zatiaľ ani po viac ako štyri a pol rokoch neuskutočnilo ani jedno pojednávanie.

Keďže účastníkmi konania pred okresným súdom sú občania Poľskej republiky, ústavný súd odkazuje aj na § 18 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého „Účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie. Majú právo konať pred súdom vo svojej materčine. Súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv“.

So zreteľom na uvedené dôvody ústavný súd rozhodol, že v konaní sp. zn. 10 C 87/99 okresný súd svojím postupom, ktorý nesmeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľov, spôsobil zbytočné prietahy v označenom konaní a porušil tým základné právo sťažovateľov na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva alebo slobody došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo alebo slobodu porušil, aby vo

veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy môže ústavný súd zároveň na žiadosť osoby, ktorej právo bolo porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

Keďže namietané konanie ešte nebolo do času rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 87/99 v ďalšom období konal bez zbytočných prietahov.

Keďže ústavný súd rozhodol o tom, že bolo porušené základné právo sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, zaoberal sa aj ich žiadosťou o priznanie primeraného finančného zabezpečenia, ktoré je podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde náhradou nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Aj keď ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby konaní sp. zn. 10 C 87/99 konal bez zbytočných prietahov, nepovažoval vzhľadom na okolnosti prípadu uplatnenie tejto svojej právomoci za dostatočné na to, aby sa dosiahla vo veci účinná náprava, a preto považoval za potrebné rozhodnúť aj o žiadosti sťažovateľov o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Sťažovatelia požadovali primerané finančné zadosťučinenie vo výške 300 000 Sk pričom svoju žiadosť odôvodnili tým, že *„prietahmi v konaní – nečinnosťou Okresného súdu v Martine je ohrozené právo sťažovateľov na uspokojenie svojej pohľadávky“*.

Pri určení výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je síce zmiernenie majetkovej ujmy, avšak nie aj prípadná náhrada škody.

Ústavný súd vychádzal z názoru, že porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nemožno účinne odstrániť len vyslovením porušenia tohto základného

práva, ale (aj vzhľadom na celkovú dobu nečinnosti) považoval za potrebné rozhodnúť aj o náhrade nemajetkovej ujmy, ktorá sťažovateľom v dôsledku toho vznikla, a to priznaním primeraného finančného zadosťučinenia. Vzhľadom na celkovú dobu konania okresného súdu v konaní vo veci sp. zn. 10 C 87/99 a zohľadňujúc konkrétne okolnosti prípadu vrátane pozície sťažovateľov sprevádzanej pocitom neistoty, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 25 000 Sk každému z nich za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

3. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľov, ktoré im vznikli v dôsledku právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom advokátom JUDr. P. V., ktoré vyčíslil sumou 15 260 Sk (§ 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16, § 17 ods. 2, § 22 ods. 3 a § 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb), pričom vychádzal z výšky priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za 1. polrok roku 2003, ktorá bola 13 602 Sk (pre účely odmeny za úkony po 1. januári 2004). Náhrada bola priznaná za dvakrát dva úkony po 4 530 Sk (pričom táto základná sadzba bola znížená o 20 % podľa § 17 ods. 2 citovanej vyhlášky) a po 140 Sk režijný paušál.

Náhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2004